

Til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Foreningen Køge Bugt Stenrev, Lystfiskerforeningerne langs Køge Bugt og Danmarks Naturfredningsforening påklager hermed Tilladelse nr. 865-2020-42017 til indvinding af råstoffer i fællesområde 548-BA Juels grund (j.nr. 2020-42017).

Miljøstyrelsen har meddelt NCC Industry A/S (herefter NCC) tilladelse til indvinding af råstoffer i fællesområde 548-BA Juels Grund.

Vi anerkender, at afstanden til Natura 2000 området Stevns Rev (N206) er øget og at arealet tildelt råstofindvindingen er indskrænket, men vi vil stadig påklage flg.:

Den aktuelle del af Juels Grund er allerede i brug som fællesområde. Der er frem til d. 16.1.2026 givet tilladelse til at indvinde 2,2 mio. m³ materiale, svarende til 350.000 m³ årligt. D. 1.1. 2020 var der 560.147 m³ tilbage af den eksisterende tilladelse. Ansøgningen forventes at tømme områdets ressourcer. Der er indvundet i området siden 1960'erne (potentielt siden 1930'erne).

Søkort fra 1858 og 1877 beskriver¹, at der er småsten på lokaliteten og en dybde varierende på toppene mellem 1,8 og 2,2 favn, svarende til 3,4-4,1 meters dybde. Nyere søkort fra 1940'erne har anført laveste vanddybder på mellem 5,6 og 5,9 meter. Det eksisterende hydrografiske kort for området i dag angiver mellem 6,9 og 9,6 meters dybde.

Dybdeforøgelsen med den nye tilladelse vil gennemsnitligt være 0,66 m, men vil være dybere i de mest påvirkede områder. Sedimentet vil ændres mod hård bund med spredte skyllebanker af finsand og muslingebanker ind imellem de efterladte slæbespor og vedvarende sugehuller (med lokal dybdeforøgelse op til 11 m, altså 20 m under vandoverfladen). Sugehullerne vil være domineret af iltfattigt vand. Disse sugehuller blev inspiceret i 2022, hvor der blev udtaget prøver. Prøverne havde farve som cola og lugtede kraftigt af svovl (billede nedenfor). Det anses for umuligt, som også beskrevet i tilladelsen, at der kommer liv i hullerne igen.

Indvinding sker i den sydlige del af Køge Bugt området. Det er den sydligste del af det samlede Øresund, hvoraf den nordligste del allerede er besluttet udpeget som "marine protected area" (MPA) under Havstrategidirektivet, og hvor den sydlige del med Køge Bugt - som det ser ud lige p.t. - også omfattes inden for de kommende år.

MPA udpeges for at beskytte eksisterende vigtige naturværdier af væsentlig betydning for almenvældet. Vi kan ikke anbefale råstofindvinding i en MPA.

I de danske råstofplaner, som regionerne er pålagt, er det et væsentligt kriterie, at der anvendes råstoffer der kan hentes på kortest mulig afstand og at der sikres en maksimal selvforsyning med råstoffer i de enkelte kommuner og regioner. I den aktuelle godkendelse lægges der op til at råstofferne skal bruges i andre regioner og kommuner, som ikke vedrører lokalområdet. Det betyder ikke, at vi mangler forståelse for at råstoffer af særlige kvaliteter kan bruges som kvalitetsprodukter andre steder, men finder ikke at der er tale om sådanne forhold, der kan begrunde, at det lokale område således tømmes for råstoffer.

Det skal endvidere påpeges, at indvindingen udgør en væsentlig del af den samlede råstofindvinding i Danmark og at det derfor bør udredes, om det er formålstjenligt og i lokalsamfundets tarv, at et enkelt område skal bære en så stor udvinding.

Sand og grus er ikke en fornybar ressource, og alternativer, herunder genbrugsbyggematerialer, bør i langt videre omfang undersøges og anvendes i stedet for råstofindvinding.

Områdets materialer vurderes at være af en særlig unik kvalitet, som det derfor ved et fremtidigt lokalt kystsikringsprojekt vil være svært at fremskaffe andre steder. Det skal fremhæves, at en del af det lokale område, der allerede nu ønskes kystsikret, er fredet (Lunden) og at fredningsformålet blandt andet er bevarelsen af kyststrækningen. En yderligere indvinding, som ikke har kystsikring som formål, men tværtimod bidrager til øget kysterosion, anser vi derfor vil krænke fredningsbestemmelserne og derfor ikke kan tillades, medmindre der foreligger en dispensation fra Fredningsnævnet herom.

Det angives i godkendelsen, at indvindingen vil medføre større vanddybder. Dette vil så tæt på land medføre større bølgepåvirkning og dermed større erosion på den nærliggende kyst, som allerede på nuværende tidspunkt lider under kraftig og tiltagende erosion. Erosionen vil yderligere forstærkes af det stigende havspejl som følge af klimaændringerne.

Med de særlige strømforhold, der er i Køge Bugt, anser vi det for sikkert, at så massiv en indvinding vil påvirke store dele af kysten, vandmiljøet, morfologien og Natura 2000 området Stevns Rev (N206), hvor en del af udpegningsgrundlaget er marsvin, rev (1170) og sandbanker (1110).

Østersøen, som området er en del af, er stærkt presset og der udøves store bestræbelser i hele Østersø-området for at forbedre disse forhold. Således er der i 2024 etableret flere stenrev, der allerede ser ud til at give mere liv i bugten.

Der er gennem mange år sket en forringelse af sigtbarheden i Køge Bugt og det har, som følge af manglende sollys, været en del af årsagen til ødelæggelse af ålegræsområderne. Denne

manglende sigtbarhed kan især tilskrives øget algevækst som følge af udledning af kvælstof og fosfor fra land, men langvarig og intensiveret daglig råstofindvinding med opslæmmede fine partikler i vandmasserne til følge vil ligeledes være med til, at gøre det sværere at opfylde kravene i vandområdeplanerne om ålegræsudbredelse; krav som skal være opfyldt i senest 2027. Den førnævnte kraftigere bølgepåvirkning som resultat af den større bunddybde og bunddybden selv bidrager ligeledes til at forringe muligheden for ålegræssets etablering og udbredelse. Vi er således ikke enige med konklusionerne i tilladelsen.

Om den forringede sigtbarhed i havet, bør det også påpeges, at man i andre projekter til havs (f.eks. Femern Bælt) anvender betydelige økonomiske ressourcer og alternative løsninger på netop at minimere denne skadevirkning af sedimentopgravning og ikke som her at lade stå til.

Med hensyn til støj er vi bekymret for negativ påvirkning af marsvin og sæler i området. Disse dyr er afhængige af lyd for at kunne jage og andre vigtige aspekter der relaterer sig til audiotiv kommunikation (yngelpleje mm). Råstofindvindingen vil medføre en kontinuert støj hele året, som vi tvivler på, at de kan tilpasse sig - Ikke mindst når man tager i betragtning at støj fra både indvindingsområde 548 BA og 548 HA (se kort fra Orbicon næste side) vil påvirke dyrene negativt.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området ved Stevns Klint omfatter marsvin (både Østersø- og Bælthavsmarsvin). Desuden viser undersøgelser (bl.a. SAMBAH² billede indsat), at der er en overvejende sandsynlighed for, at der findes Østersø marsvin i Køge Bugt hele året.

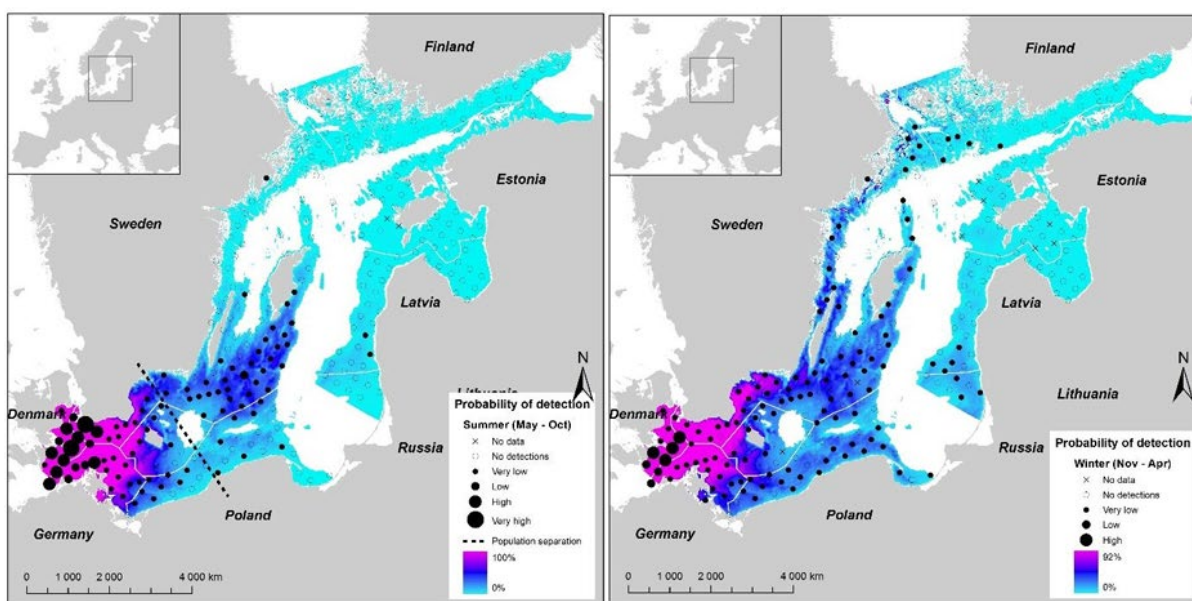
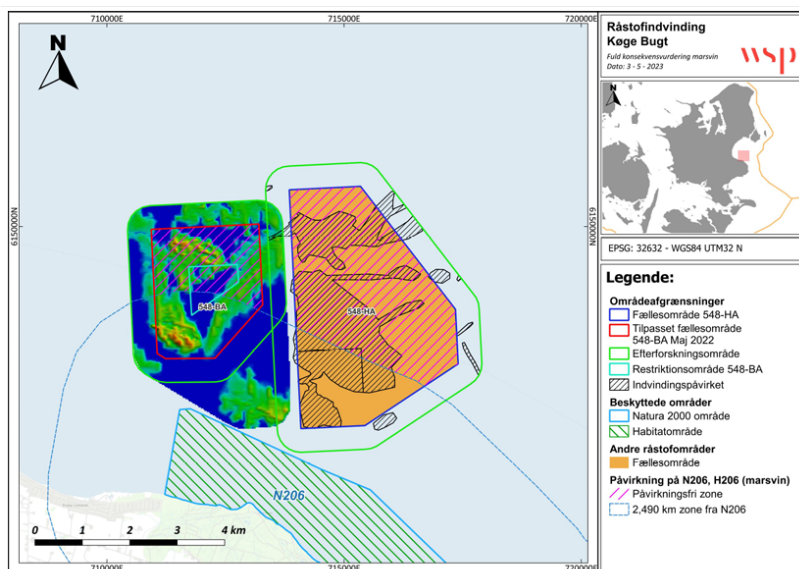

Figure 1a. Probability of detection of harbour porpoise in Summer (May-October) and Winter (November-April).

Østersø marsvinet er et af de mest sjældne pattedyr (under 500 dyr) på kloden og nyder en særlig beskyttelse (IUCN). Daglig råstofindvinding med op til tre aktive fartøjer ad gangen året rundt understøtter bestemt ikke Østersø marsvinets levemuligheder positivt i området.

Figur 6-2. Ansøgningsområde 548-BA med angivelse af ressourcfordelingen. Området i 548-BA hvor der ved indvinding ikke forekommer støjpåvirkning ind i H206, er skraveret. Der blev ikke foretaget ressourcekortlægning i forbindelse med miljøvurderingen for 548-HA og indvindingsfordelingen er derfor baseret på synlige tegn på indvindingspåvirkning af havbunden. Sources: (Orbicon, 2020a) and (Orbicon, 2015).

Det er således vores opfattelse, at en så massiv indvinding af råstoffer i området vil have negativ virkning på primært havmiljøet i et omfang der gør, at godkendelsen bør trækkes tilbage og NCC henvises til at søge råstofferne indvundet på mere kystfjerne områder.

Godkendelsen angiver, at der ikke er planlagt afværgende foranstaltninger for at hindre eller undgå de skadelige virkninger som råstofindvindingen vil afstedkomme. Det er i vores perspektiv på ingen måde acceptabelt, at området ikke genetableres i lighed med **alle** andre steder, når man ødelægger noget.

Det rigtigste for havmiljøet vil være, at entreprenøren pålægges at reetablere de ødelagte havbundsområder, så de døde områder fjernes og der etableres stenrev for at fremme biodiversiteten i området. En metode kunne være at inddele indvindingsområdet, så området, der indvindes i år 1, reetableres i år 2 med en kontrol af reetableringen, som krav for påbegyndelse af indvinding år 3 osv.

¹Juels Grund er i forvejen udpeget til et område, hvor det er muligt at naturgenoprette stenrev, ligesom Kystdirektoratet giver tilladelse til at genetablere stenrev, som er fisket op. NCC bør før start på indvinding angive, hvorledes naturen vil blive genetableret.

Klagen er skrevet på vegne af

Foreningen Køge Bugt Stenrev, Hvidovre Sports og Lystfisker Forening, Ishøj Sportsfiskerklub, Solrød Sportsfisker Klub Regnbuen 1979, Køge Sportsfiskerforening og DN-afdelingerne i Brøndby, Greve, Vallensbæk- Ishøj, Køge, Solrød og Stevns samt DN-sekretariatet

Med venlig hilsen

Henning Mørk Jørgensen
Havbiolog og vandpolitisk rådgiver
DNs sekretariat
31193235, hmj@dn.dk

og

Richardt Sonnichsen
Civilingeniør Kemi
Bestyrelsesmedlem DN Køge
25948818, RiS@MinRiS.dk

¹ Teknisk rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 200 2021, Århus Universitet

² SAMBAH, FINAL Report Covering the project activities from 01/01/2010 to 30/09/2015, LIFE08 NAT/S/000261, 29/02/2016